MATLAB Kursu

HAZIRLAYAN: BURAK ÖZPOYRAZ - burakozpoyraz@gmail.com / bozpoyraz20@ku.edu.tr

Table of Contents

DERS - 3	1
1) KOŞULLAR	
1.1) If / Else Yapısı	
1.2) Switch / Case Yapısı	
2) DÖNGÜLER	
2.1) For Döngüsü	
2.2) While Döngüsü	
3) PROBLEM / BİLDİK Mİ?	

DERS - 3

1) KOŞULLAR

Koşullu işlemler (Conditional Execution), programın bir takım değişkenlere bağlı olarak farklı bir biçimde ilerlemesi anlamına gelir. Yukarıdaki görseldeki örneği inceleyecek olursak, müşterinin ödeyeceği hesap aldığı ürüne göre değişiklik gösterir. Yani burada koşullar devreye girer. Koşullu işlemlerin çalışma prensibi aşağıdaki gibidir:

Müşteri eğer (if) espresso içerse (expression)

• \$3 ödeme yapacak. (statement)

Yok eğer (else if) cold brew içerse (expression)

• \$5 ödeme yapacak. (statement)

Yok eğer hiçbiri değilse (else)

• Ödeme yapmayacak. (statement)

1.1) If / Else Yapısı

```
drink = "espresso";
if drink == "espresso"
    check = 3;
elseif drink == "cold brew"
    check = 5;
else
    check = 0;
end
```

Koşullar (expression) karşılaştırmalardan (relational operators) veya mantık işlemlerinden (logical operators) meydana gelir. Bu işlemlerin hepsi sonucunda doğru (true, 1) ya da yanlış (false, 0) sonuç döndürür. Bu sonuçlara göre de gerçekleşecek olan işlem belirlenir.

Relational Operations

```
a = 6;
b = 5;
if a < b
    result1 = "a is less than b";
elseif a == b
    result1 = "a equals to b";
else
    result1 = "a is greater than b";
end
c = 4;
d = 7;
if c <= d
    result2 = "c is less than or equal to d";
elseif c ~= d
    result2 = "c does not equal to d";
end
```

Logical Operations

```
time = 1;
money = 0;
energy = 1;
if time && ~money && energy
```

```
person = "young";
elseif ~time && money && energy
    person = "working adult";
elseif time && money && ~energy
    person = "old";
elseif time && ~money && ~energy
    person = "pity";
end
bit1 = 0;
bit2 = 1;
if xor(bit1, bit2)
    result3 = 1;
elseif bit1 || bit2
    result3 = 2;
else
    result3 = 3;
end
```

İç içe koşullu ifadeler tanımlanabilir.

```
a = -2;
if a < 0
   if abs(a) < 3
        a range = "a, 0 ile -3 arasında bir değerdir.";
    elseif abs(a) == 3
        a range = "a, -3'e eşittir.";
    else
        a range = "a, -3'ten küçük bir değerdir.";
    end
elseif a == 0
    a range = "a, 0'a eşittir.";
else
   if abs(a) < 7
        a range = "a, 0 ile 7 arasında bir değerdir.";
    elseif abs(a) == 7
        a_range = "a, 7'ye eşittir.";
    else
        a range = "a, 7'den büyük bir değerdir.";
    end
end
```

1.2) Switch / Case Yapısı

```
team = "GS";
switch team
    case "GS"
        color = "sar1-k1rm1z1";
    case "FB"
        color = "sar1-lacivert";
    case "BJK"
        color = "siyah-beyaz";
    case "TS"
        color = "bordo-mavi";
```

```
otherwise
    color = "belirsiz";
end
```

2) DÖNGÜLER

Döngüler bir takım kodların tekrar tekrar çalıştırılması anlamına gelir. Bir döngünün ne kadar devam edeceği iki şekilde belirlenebilir:

- 1. Eğer döngünün kaç defa çalışacağı biliniyorsa, döngü o sayı için (for) çalıştırılır.
- 2. Eğer döngünün kaç defa çalıştırılacağı bilinmiyor ancak herhangi bir koşul sağlandıkça devam edeceği biliniyorsa, döngü o koşul sağlanmayana kadar, başka bir deyişle o koşul sağlandığı sürece (while) çalıştırılır.

Döngüler çok kullanışlı olsalar da bazı noktalarda süre açısından çok verimsiz olabiliyorlar. Bu durumda döngülerin yapacağı iş daha basit ve verimli matris işlemleri ile gerçekleştirilmelidir.

2.1) For Döngüsü

Eğer döngünün kaç defa çalıştırılacağı biliniyorsa, for döngüleri kullanılır.

```
sum_val = 0;
for i = 1 : 10
    sum_val = sum_val + i;
end

vector = [1 2 3 4 5 6 7 8 9 10];
vector_sum = 0;
for i = 1 : length(vector)
```

```
vector_sum = vector_sum + vector(i);
end
vector_avg = vector_sum / length(vector);
```

Bir döngü yerine bir matris işlemi kullanmanın ne kadar avantajlı olacağını analiz edelim.

```
long_vector = 1 : 1e8;

tic
long_vector_sum = 0;
for i = 1 : length(long_vector)
        long_vector_sum = long_vector_sum + long_vector(i);
end
long_vector_avg = long_vector_sum / length(long_vector);
toc

tic
long_vector_avg2 = mean(long_vector);
toc
```

Eğer bu işlemi toplamda 1 milyon defa yapmamız gerekirse döngü ve diğer işlem arasındaki süre farkı aşağıdaki gibi olur.

```
time_loop = 1e6 * x / (3600 * 24);
time_mean = 1e6 * x / (3600 * 24);
```

Döngü indisinin alacağı değerler aralıklı olarak belirlenebilir.

```
odd_sum = 0;
for j = 1 : 2 : 100
    odd_sum = odd_sum + j;
end
```

Döngü içerisinde döngüler tanımlanabilir.

```
A = [1 2 3 4 5;
    6 7 8 9 10];
A_size = size(A);
row_num = A_size(1);
col_num = A_size(2);
A_sum = 0;
for row_index = 1 : row_num
    for col_index = 1 : col_num
        A_sum = A_sum + A(row_index, col_index);
end
end
```

ÖRNEK

1 ile 100 arasında rastgele tam sayılardan meydana gelen 4x4 boyutunda bir matris üretiniz. Daha sonra, bu matrisi inceleyerek aşağıdaki koşulları sağlayacak yeni bir matris üretiniz.

- 1. Sol köşegendeki elemanlar, yeni matristeki köşegenlere toplanarak eklenecektir.
- 2. Sol köşegen haricindeki elemanlardan 50'den küçük veya 50'ye eşit olanlar için yeni matriste aynı yere -2, 50'den büyük olanlar için de yeni matriste aynı yere 102 konulacaktır.

Rastgele oluşturulan bir matristen yukarıdaki koşulları sağlayarak yeni matris oluşturmaya bir örnek aşağıda verilmiştir:

```
M = randi([1, 100], [4, 4]);
N = zeros(4, 4);
for row index = 1 : 4
   for col index = 1:4
        m = M(row index, col index);
        if row index == col index
            diag sum = 0;
            for i = 1 : row index
                diag sum = diag sum + M(i, i);
            N(row index, col index) = diag sum;
        elseif m <= 50
            N(row index, col index) = -2;
        else
            N(row index, col index) = 102;
        end
    end
end
```

2.2) While Döngüsü

Eğer döngünün kaç defa çalıştırılacağı bilinmiyor ancak bir koşul sağlandığı durumda duracağı biliniyorsa while döngüleri kullanılır.

```
a = 0;
while a < 10
    a = a + 1;
end

rand_vector = randi([1, 9], 1, 7);
index = 1;
element = rand_vector(index);
fprintf("%d\n", element);
while element < 5 && index < length(rand_vector)
    index = index + 1;
    element = rand_vector(index);
    fprintf("%d\n", element);</pre>
```

3) PROBLEM / BİLDİK Mİ?

Bir sayı tahmin oyunu programlayacağız. Bunun için, bilgisayar tarafından 1 ile 1'den büyük bir sayı (x) arasından rastgele bir tam sayı alacak ve bu sayıyı tahmin etmeye çalışacağız. Oyunda olmasını istediğimiz özellikleri aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- 1. Her tahminden sonra bilgisayar bize tahminimizin gerçek sayıdan büyük ya da küçük olduğu bilgisini vermelidir.
- 2. Maksimum tahmin sayısı için limit (L) olacaktır.
- 3. Verilen tahmin limiti kadar ya da limitten daha az sayıda tahmin yaparak sayıyı bilebilirsek oyunu kazanmış yoksa kaybetmiş olacağız.
- 4. Her oyun bittiğinde program bize tekrar oynamak isteyip istemediğimizi sormalıdır ve biz istedikçe yeni oyun başlamalıdır.
- 5. Yeni oyun istemediğimizde program durmalı ve bize oynadığımız tüm oyunların sayısını, galibiyet sayımızı ve mağlubiyet sayımızı göstermelidir.
- 6. Oyunda farklı zorluk seviyeleri olacaktır:
- Çok Kolay: x = 10, $L = \infty$
- *Kolay:* x = 10, L = 6
- Orta: x = 50, L = 5
- *Zor*: x = 100, L = 4
- *Çok Zor:* x = 500, L = 3

Kendin Belirle

```
new game = 1;
num game = 0;
num win = 0;
num lose = 0;
while new game == 1
    valid difficulty input = 0;
    while valid difficulty input == 0
        difficulty = input("1 ile 5 arasında bir zorluk seviyesi seçiniz, " +...
        "kendi zorluk seviyenizi seçmek için 0 tuşlayınız: ");
        if difficulty == 0
            valid x input = 0;
            while valid x input == 0
               x = input("Lütfen 1'den büyük bir sayı giriniz: ");
               if x > 1
                   valid x input = 1;
               end
            end
            valid L input = 0;
            while valid L input == 0
               L = input("Maksimum tahmin sayınızı seçiniz, " +...
                "eğer limit koymak istemiyorsanız 0 seçiniz: ")
               if L == 0
                   L = 1e6;
                   valid L input = 1;
               elseif L > 0
                   valid L input = 1;
               end
            end
            valid difficulty input = 1;
        elseif difficulty == 1
            x = 10;
            L = 1e6;
            valid difficulty input = 1;
        elseif difficulty == 2
            x = 10;
            L = 6;
            valid difficulty input = 1;
        elseif difficulty == 3
            x = 50;
            L = 5;
            valid difficulty input = 1;
        elseif difficulty == 4
            x = 100;
            L = 4;
            valid difficulty input = 1;
        elseif difficulty == 5
            x = 500;
            L = 3;
            valid difficulty input = 1;
```

```
end
    end
    rng("shuffle");
    rand int = randi([1, x], [1, 1]);
    guess count = 1;
    true guess = 0;
    while guess count <= L && true guess == 0
        guess = input("Lütfen bir tahmin yapınız: ");
        if guess == rand int
            true guess = 1;
            fprintf("Doğru bildiniz!!!\n");
        elseif guess < rand int</pre>
            fprintf("Bilemediniz : ( Daha büyük bir sayı " +...
                "tahmin etmeniz gerekiyor.\n");
        else
            fprintf("Bilemediniz : ( Daha küçük bir sayı " +...
                "tahmin etmeniz gerekiyor.\n");
        end
        guess count = guess count + 1;
    end
    num game = num game + 1;
    if true guess == 0
        num lose = num lose + 1;
        fprintf("Oyunu kaybettiniz :((\n");
        num win = num win + 1;
    end
    valid new game input = 0;
    while valid new game input == 0
       new game = input("Yeniden oynamak istiyorsanız 1, " +...
        "istemiyorsanız 0 tuşlayın: ");
        if new game == 0 \mid \mid new game == 1
            valid new game input = 1;
        end
    end
end
fprintf("Toplam oynadığınız oyun sayısı: %d\n", num game);
fprintf("Toplam kazandığınız oyun sayısı: %d\n", num win);
fprintf("Toplam kaybettiğiniz oyun sayısı: %d\n", num lose);
```